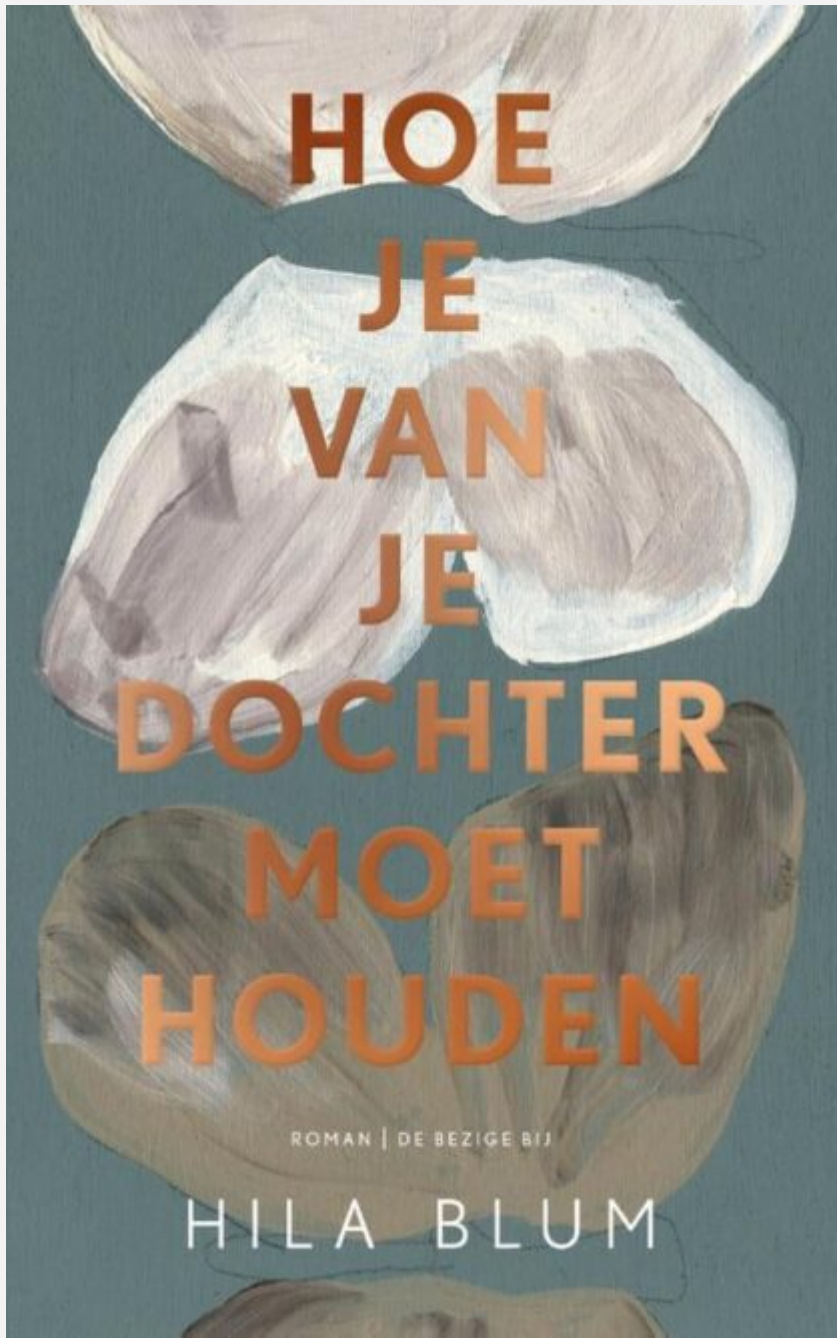

'Hoe je van je dochter moet houden' door Hila Blum

Om meteen maar met de deur in huis te vallen met de titel van het boek, hoe je van je dochter moet houden: wat mij betreft niet zoals de moeder in de meest recente roman van Hila Blum het doet.

De ik-figuur, Jaëla, beschrijft in detail hoe ze vanaf de geboorte helemaal gek is op Lea, haar dochter. Ook haar man Meïr is dol op Lea. Ze kunnen er niet goed maat in houden. Daarbij speelt voor Jaëla mee dat de relatie met haar eigen moeder nogal afstandelijk is, en dat ze geen stabiele vrouw is. Regelmatig kampt ze met periodes van depressiviteit en heeft de hulp van een psychiater nodig.

Jaëla let met argusogen op Lea en haar ontwikkeling. Ze vraagt zich voortdurend af of ze het goed doet in haar contact met Lea, en definieert hun relatie in termen van nabijheid of afstand. Afstand, zowel fysiek als mentaal, ervaart ze als een bedreiging. Bij elke discussie waarin ze van mening verschillen voelt ze zich schuldig en heeft ze het gevoel dat ze Lea in de steek laat. Kort voor haar eindexamen raakt Lea vervreemd van haar ouders en verlaat ze het huis. Ze houdt contact door vrienden te laten bellen met haar moeder, die haar vertellen dat Lea in verre landen aan het reizen is en geen bereik heeft om zelf te bellen. Ze komt nog eenmaal terug, als haar vader ernstig ziek is en overlijdt, maar direct daarna vertrekt ze weer. Wat de aanleiding is van deze verwijdering wordt aan het eind van het verhaal duidelijk. Jaëla probeerde Lea uit een probleemsituatie te helpen, maar dat pakte helemaal verkeerd uit.

De roman beweegt heen en weer tussen de huidige situatie en de beschrijving van het verleden in flashbacks. Lea blijkt in Groningen te wonen, met haar man Johan en hun twee dochttertjes. Jaëla komt daar bij toeval achter, en verzamelt meer informatie door een intensieve speurtocht op het internet. Ze legt zich er niet bij neer dat Lea niets meer met haar te maken wil hebben. Ze gaat twee keer naar Groningen toe en staat dan voor het huis. Ze ziet Lea en haar gezin door het raam, maar

belt niet aan. Vanuit Israël probeert ze contact met Lea te leggen via Johan, haar man, maar die reageert niet. De tweede keer dat ze in Groningen is volgt ze Johan en wil ze hem aanspreken, maar dan merkt ze dat hij na zijn werk niet naar huis gaat, maar naar een ander adres. Ze schrijft een anoniem briefje aan Lea dat haar man vreemdgaat, waarna Lea met haar kinderen naar Israël komt. Hoewel Jaëla daar blij om lijkt te zijn, kan ik me niet voorstellen dat dit de gedroomde hereniging met haar dochter is.

Hoewel het, vooral in de relatie moeder-dochter, om liefde lijkt te gaan, lees ik er meer onwaarachtigheid in. Doordat Jaëla haar omgang met Lea van jongs af aan zo intens observeert en vergelijkt met die met haar eigen moeder en met wat ze in boeken leest, is de relatie niet erg naturel. Het doet het me eerder denken aan een theater met specifieke rollen voor de spelers. Steeds stellen ze elkaar over en weer gerust: 'het is goed zo, maak je geen zorgen'. Zoals de vertaalster op haar website schrijft lijkt de liefde van en voor Lea voor Jaëla een reddingsboei te zijn.*

Uit deze samenvatting wordt wel duidelijk dat ik het geen prettig leesbaar boek vind, eerder moeizaam. Het tempo is vrij traag door de voortdurende introspectie. De auteur werkt wel toe naar een ontknoping, de reden van de verwijdering, maar met onvoldoende vaart. De vertaalster is er - uiteraard - wel enthousiast over en beschrijft het boek als een hoogtepunt, een boek dat je ademloos uitleest. De recensent van het Parool noemt het een hartverscheurende roman**. Online editor Merel van het tijdschrift Flow omschrijft het boek met de woorden 'beklemmend', 'liefdevol' en 'ontroerend'***. Bij mij roept Jaëla eerder irritatie en ongeduld op dan medeleven, maar elke lezer reageert natuurlijk anders op een personage en kan het oordeel het beste voor zichzelf bepalen.

Hila Blum werd geboren in Jeruzalem, groeide op in Hawaï, en woonde in Parijs en New York. Ze heeft gewerkt als journaliste en als redacteur bij een van de meest vooraanstaande Israëliëse uitgeverijen. Haar debuutroman *Het bezoek* was een grote bestseller en werd wereldwijd zeer goed ontvangen. *Hoe je van je dochter moet houden* is haar tweede roman en was wederom een groot succes in Israël. Het won in Israël de Sapirprijs, vergelijkbaar met de Nederlandse Librisprijs.

Uitgeverij De Bezige Bij, 2022
Pagina's 264
Vertaald uit het Hebreeuws door Hilde Pach (*Ech leëhov et bitcha*, 2021)
ISBN 978 9403 166 711

Recensie door Marianne van der Weiden, december 2023

*

(<https://hildepach.nl/vertalingen-2/hebreeuws/hoogtepunten/hila-blum-hoe-je-van-je-dochter-moet-houden-de-bezige-bij-2022/>)

** (28 mei 2022,

<https://www.parool.nl/kunst-media/hila-blum-schreef-een-hartverscheurende-roman-we-kunnen-niet-voorspellen-welke-impact-onze-keuzes-hebben-op-onze-kinderen~b80e0d88/>)

*** (<https://www.flowmagazine.nl/slow-life/flow-leest-hoe-je-van-je-dochter-moet-houden-van-hila-blum.html>).